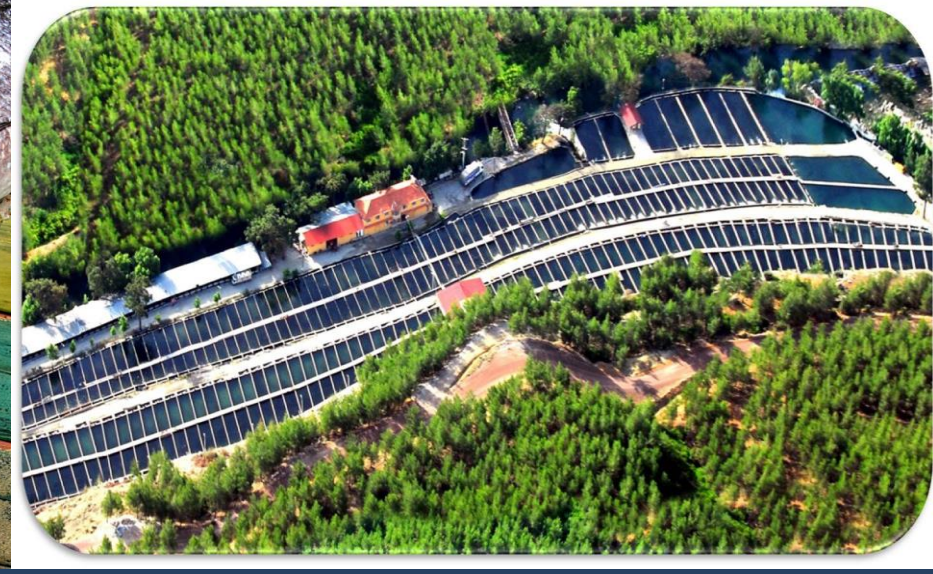

Türkiye'de Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Durumu

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

Dünyada Su Ürünleri

- ✓ Dünya su ürünleri üretimi, 2017 yılında 92,5 milyon tonu avcılık (%53,59), 80,1 milyon tonu yetiştiricilikten (%46,41) olmak üzere toplam 172,6 milyon ton olmuştur.
- ✓ Yapılan istatistiki araştırmalara göre; 2030 yılına kadar, Dünya su ürünleri yetiştiricilik ve avcılık üretimi eşitlenecektir.

Ülkemiz Su Ürünlerinin Dünya ve AB Ülkeleri Arasındaki Yeri

Türkiye'nin Dünya Su Ürünleri Üretimindeki Yeri

	Deniz Avcılığında	İçsu Avcılığında	Yetiştiricilikte	Toplam Üretimde
2011	29. sırada	32. sırada	23. sırada	32. sırada
2012	36. sırada	35. sırada	22. sırada	31. sırada
2013	38. sırada	35. sırada	21. sırada	34. sırada
2014	43. sırada	37. sırada	22. sırada	39. sırada
2015	36. sırada	42. sırada	22. sırada	33. sırada
2016	41. sırada	34. sırada	21. sırada	37. sırada
2017	42. sırada	37. sırada	21. sırada	36. sırada

Türkiye'nin Avrupa Birliği Ülkeleri (28 Ülke) Su Ürünleri Üretimindeki Yeri

	Deniz Avcılığında	İçsu Avcılığında	Yetiştiricilikte	Toplam Üretim
2011	4. sırada	1. sırada	3. sırada	4. sırada
2012	5. sırada	1. sırada	2. sırada	3. sırada
2013	5. sırada	1. sırada	1. sırada	5. sırada
2014	7. sırada	1. sırada	2. sırada	5. sırada
2015	5. sırada	1. sırada	2. sırada	5. sırada
2016	6. sırada	1. sırada	2. sırada	5. sırada
2017	6. sırada	1. sırada	2. sırada	5. sırada

Kaynak: FAO

TÜRKİYE'DE SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

Yetiştiricilik Tesislerimiz

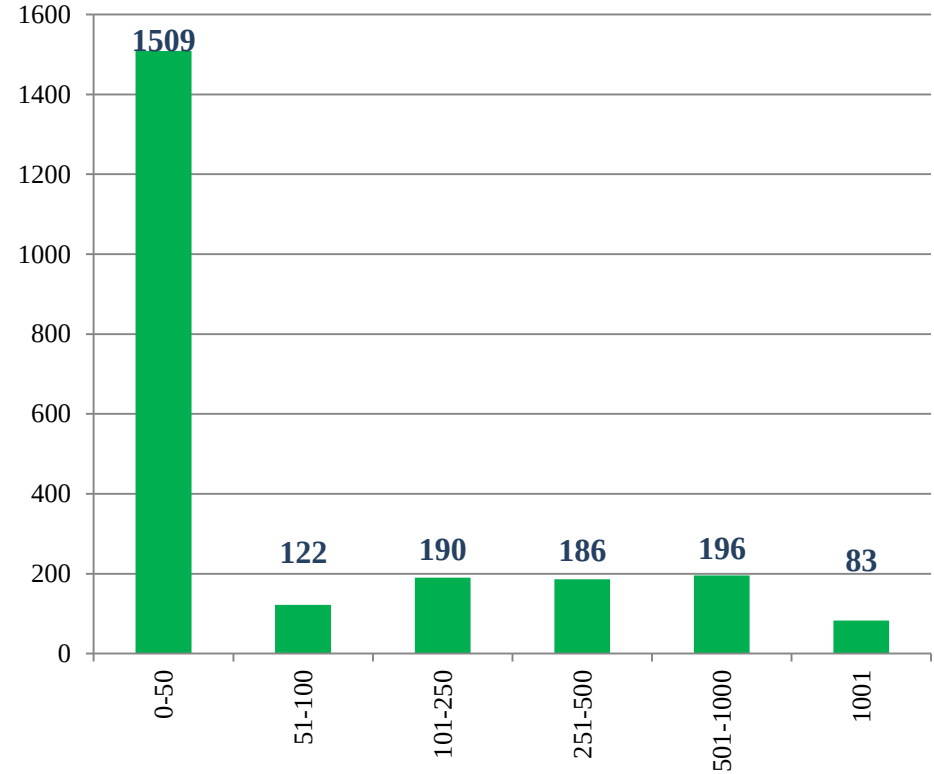
Türkiye’de Faaliyet Gösteren Yetiştiricilik Tesisleri

Yetiştiricilik Tesisi Sayısı (2018)

Tesis Tipi	Tesis Sayısı
İçsu	1.860
Deniz	426
TOPLAM	2.286

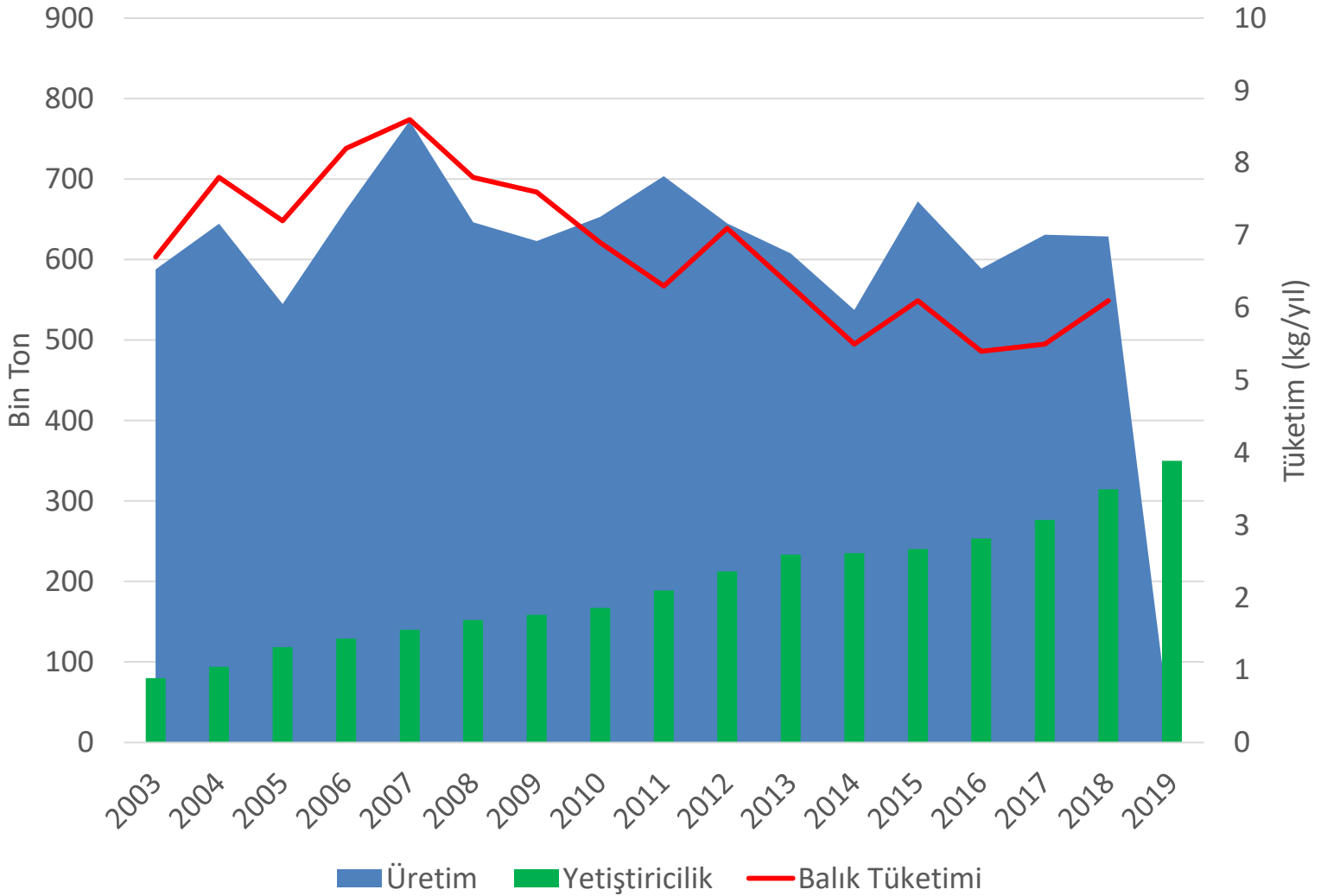

Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesislerinin Kapasitelerine Göre Dağılımı

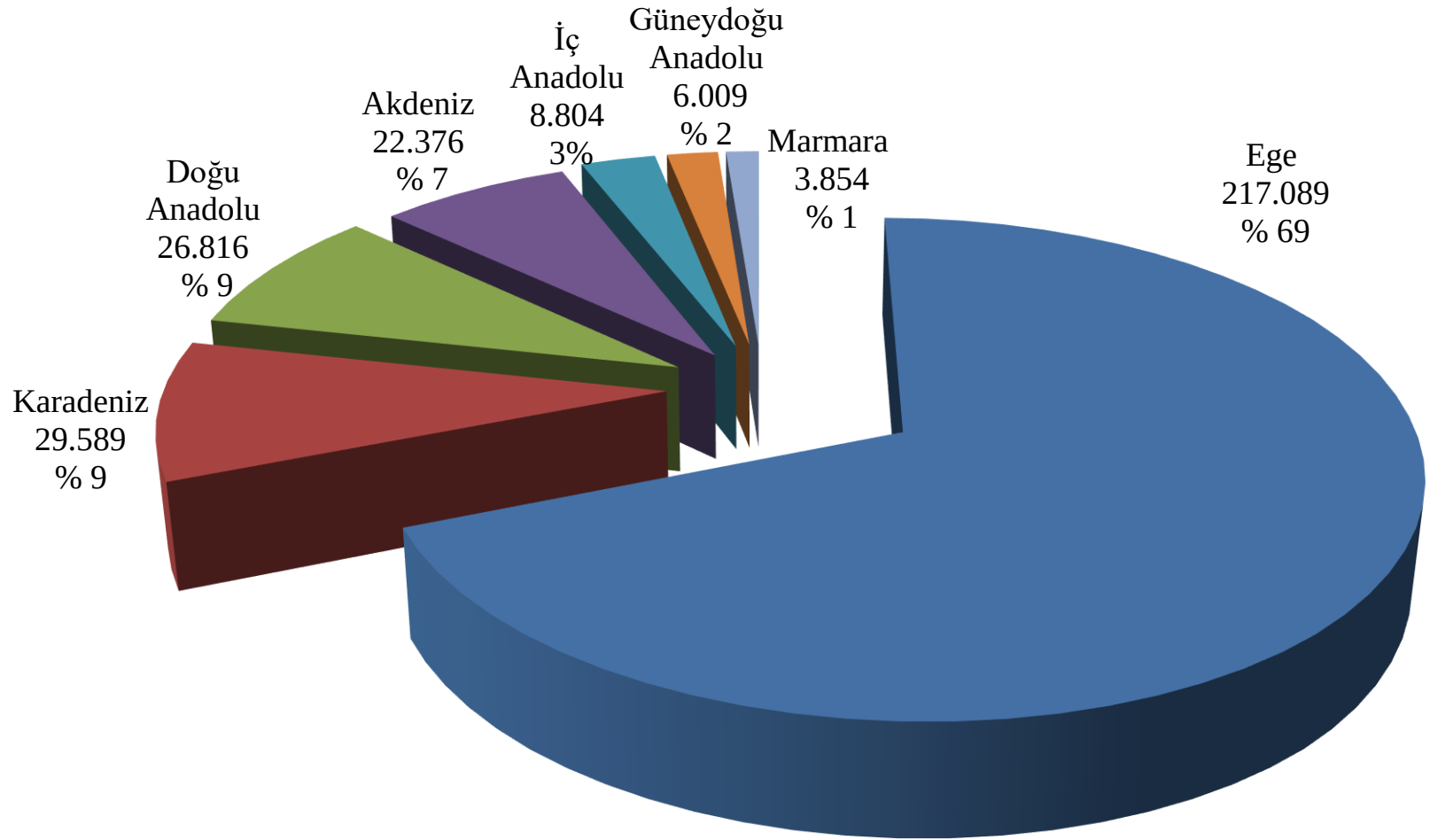

Ülkemiz Su Ürünleri Üretimi, Yetiştiriciliği ve Tüketimi

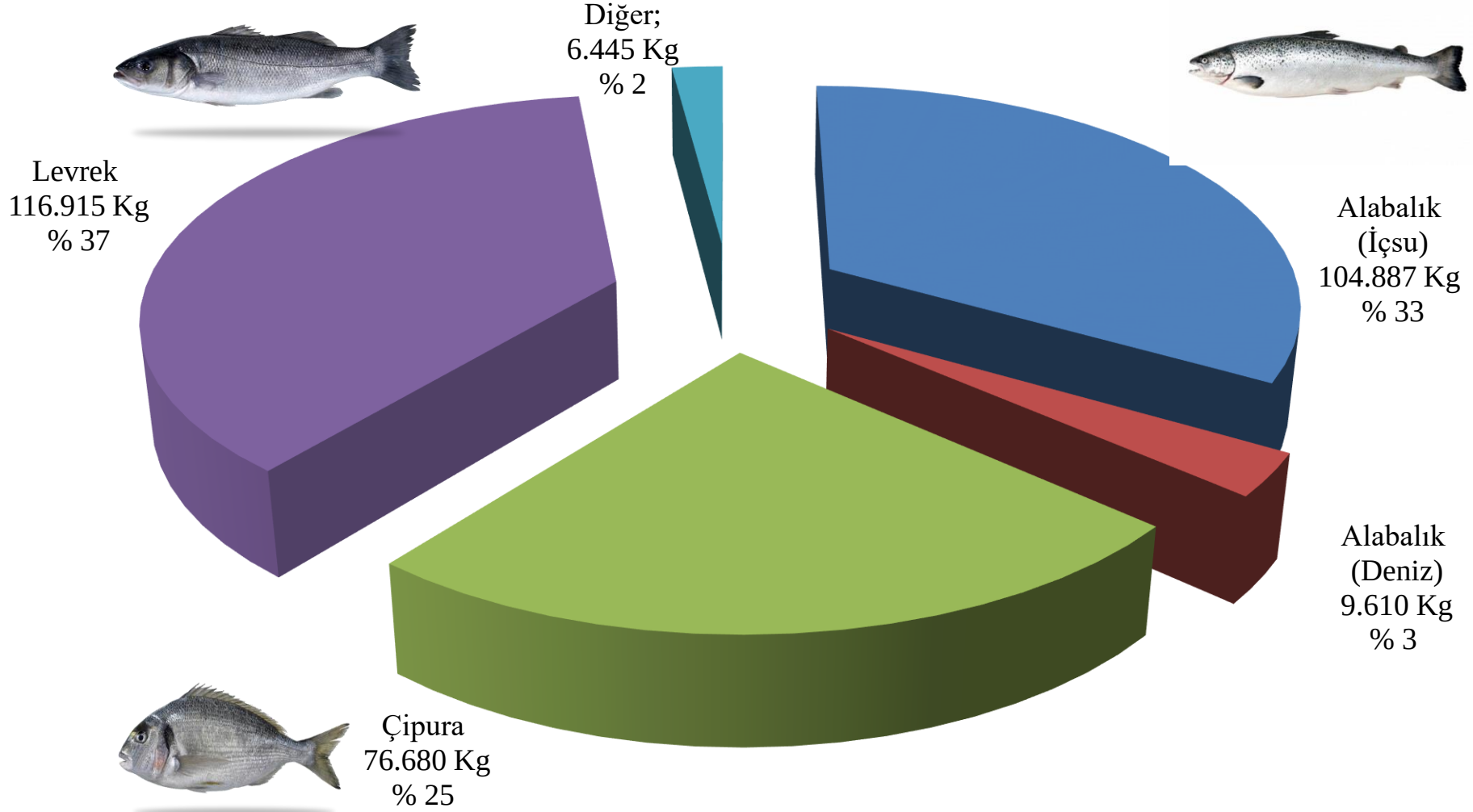

Bölgelere Göre Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretimi Payı (2018)

Yetiştiricilik Yoluyla Elde Edilen Türlerin Üretim Miktarları (2018)

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Üretimindeki Gelişmeler (2002-2018)

TOPLAM ÜRETİM

2002		61 bin ton		ARTIŞ
2018		315 bin ton		416%

ALABALIK (İçsu+ Deniz)

2002		34 bin ton		ARTIŞ
2018		115 bin ton		238%

ÇİPURA

2002		12 bin ton		ARTIŞ
2018		77 bin ton		542%

LEVREK

2002		14 bin ton		ARTIŞ
2018		117 bin ton		736%

YETİŞTİRİCİLİK TESİSLERİ

Tesis Sayısı

2002		1.245 adet		ARTIŞ
2018		2.286 adet		84%

Kapasite

2002		50 bin ton		ARTIŞ
2018		487 bin ton		874%

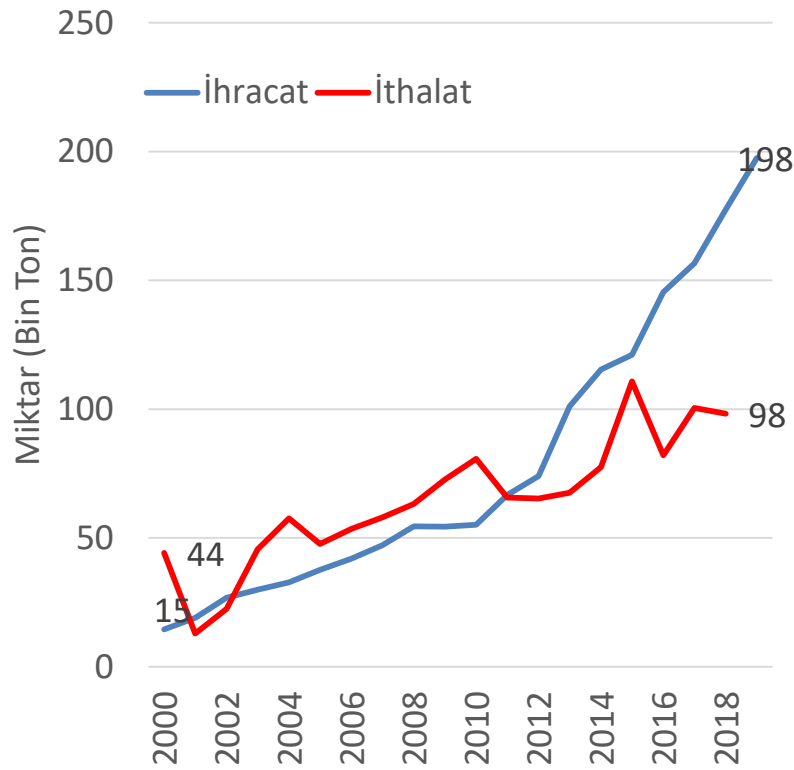
TÜRKİYE SU ÜRÜNLERİ İHRACATI

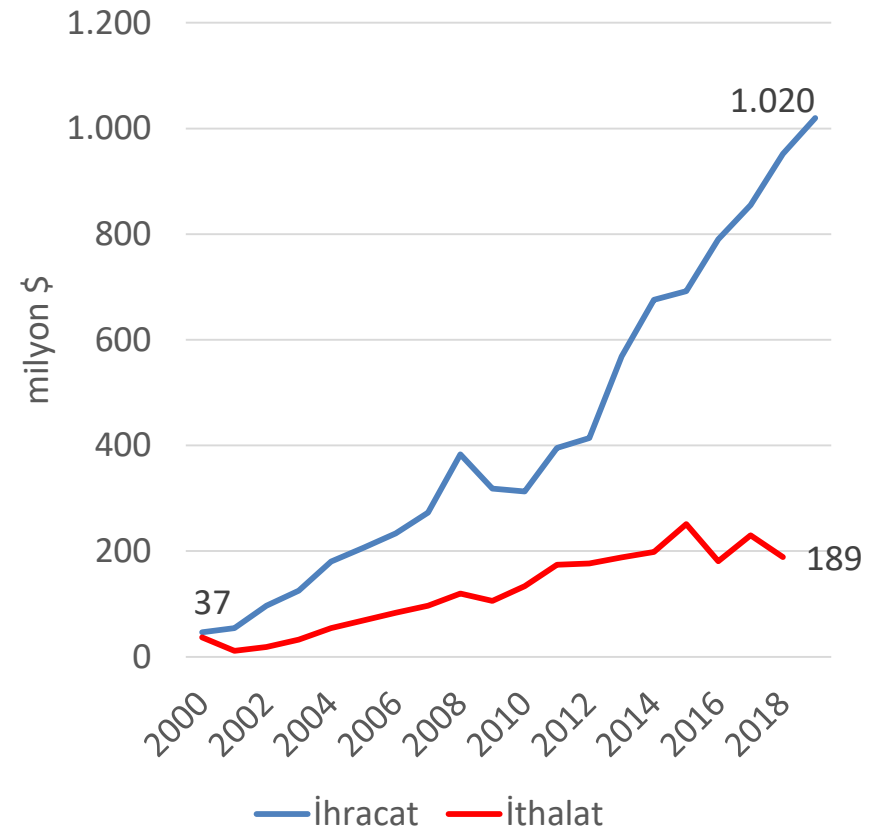

Yıllara Göre Su Ürünleri İhracat ve İthalat Miktarları

Su Ürünleri Dış Ticaret Miktarı
(Bin Ton)

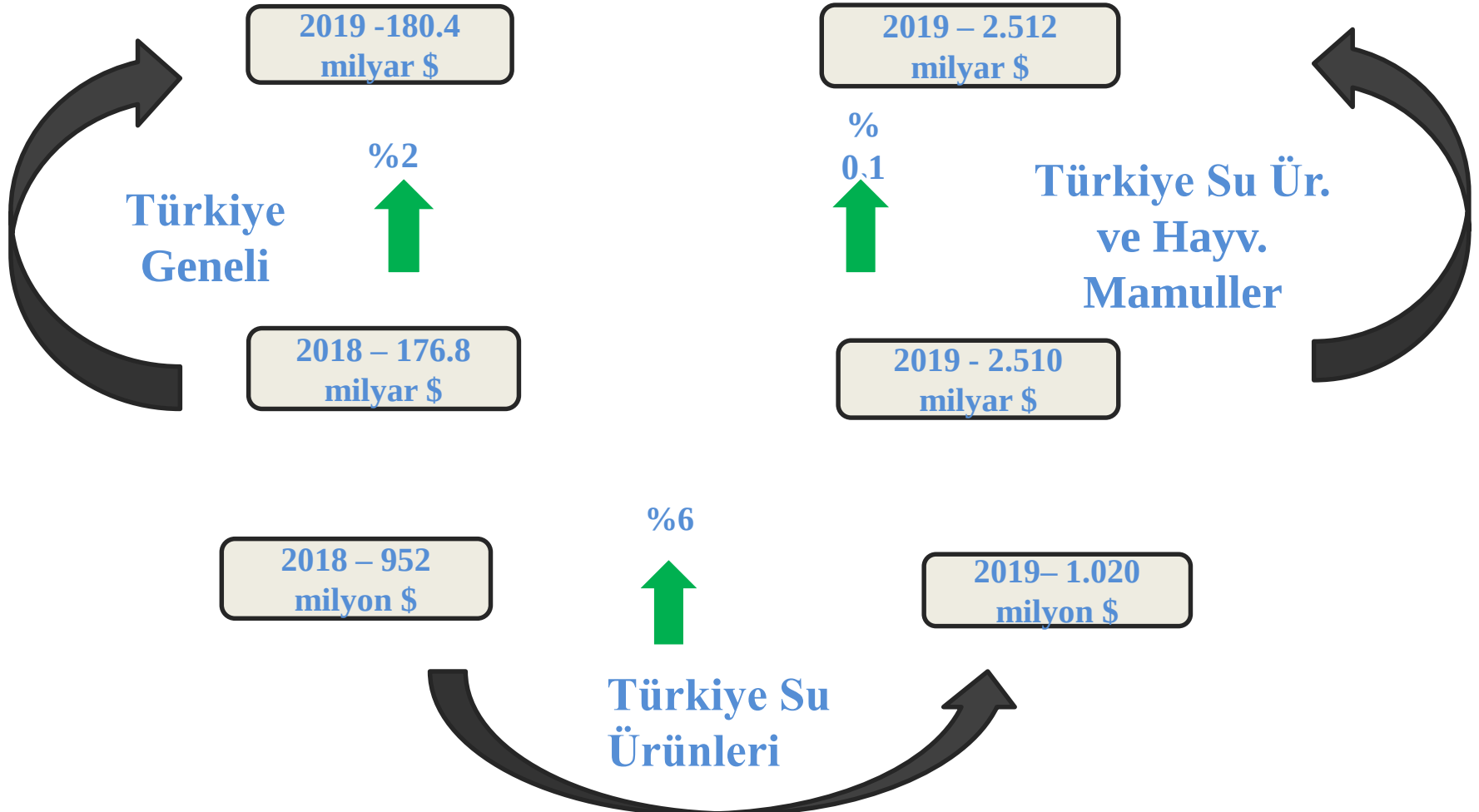
Su Ürünleri Dış Ticaret Değeri
(Milyon \$)

Türkiye Geneli İhracat Miktarları

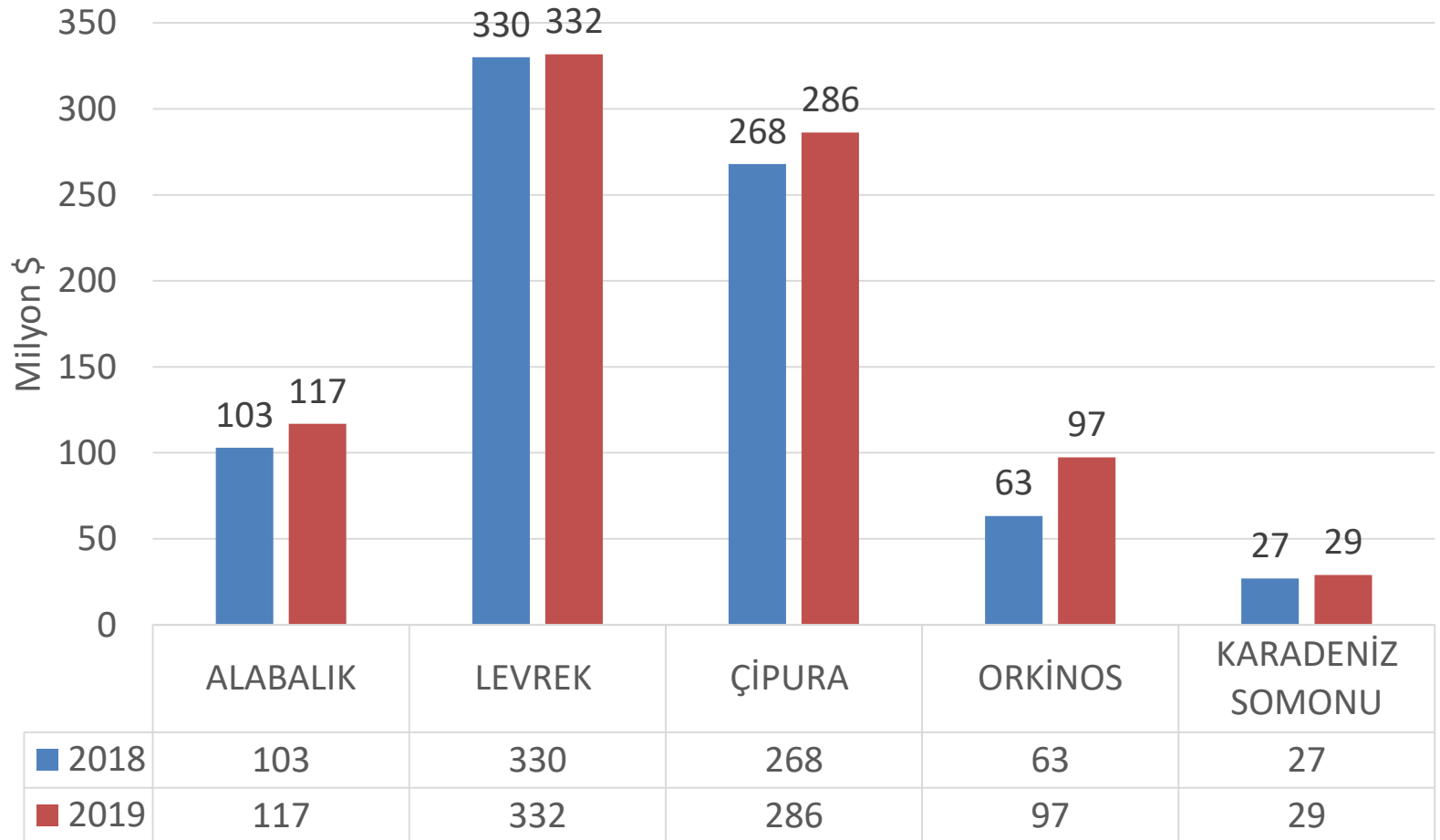
Türkiye Geneli İhracat Rakamları (2018-2019)

Türlere Göre İhracat Tutarları

Türlere Göre Su Ürünleri İhracat Tutarı (2018-2019)

Firmalarımızın Sahip Oldukları Sertifikalar

Ülkemizde su ürünleri yetiştiriciliği yapmakta olan bir çok firmamız, kaliteli ve güvenilir ürünler yetiştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası nitelikte bir çok kalite yönetim sistemleri tarafından verilen sertifikasyon belgesine sahiptirler.

GLOBALG.A.P.

YETİŞTİRİCİLİK DESTEKLEMELERİ

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri

- 2003-2018 yılları arasında su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetinde bulunan üreticilere **731,5 milyon dolar** (günümüz kurunda yaklaşık 4,39 milyar TL) üzerinde destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Yıllar	Toplam Destek Tutarı (Milyon ₺)
2003	1,07
2005	38,74
2011	180,71
2012	101,81
2013	104,30
2014	97,72
2015	96,80
2016	43,10
2017	51,89
2018	52,54
2019	65,65
TOPLAM	1.349,75

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri

➤ 2019 yılı Su Ürünleri Yetiştiricilerine Verilen Üretim Desteği (₺/kg) (350 ton/yıl)

- ✓ Alabalık :0,75
- ✓ Yeni türler :1,50
- ✓ Kapalı sistem üretim :1,50 (Başvuru bulunmamakta.)
- ✓ Büyük alabalık :1,50
- ✓ Midye :0,10
- ✓ Sazan :0,50 (Başvuru bulunmamakta.)
- ✓ Toprak Havuzlarda Balık Yetiştiriciliği :1,00
- ✓ Kuluçkahanelerde damızlık alabalık desteği: 60 (₺/adet)-(10.000 adet)
- ✓ ~~Balık Tanıma Kartı~~ :0,03

- Su ürünleri yetiştiricilerine verilen en fazla kredi miktarı 10 milyon TL'ye çıkarılmıştır.
- Su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde işletme kredisi en az %60 en fazla %80 olacak şekilde düzenlendi.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ÖNCELİKLERİMİZ

Önceliklerimiz

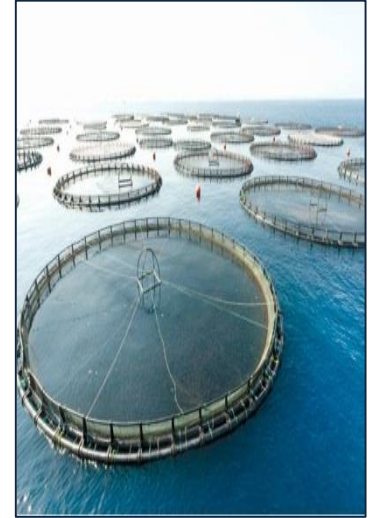
- Su ürünleri yetiştiriciliğinde **yenilikçi uygulamalar ve yüksek teknoloji** kullanımının su ürünleri sektöründe yaygınlaştırılmasını sağlamak,
- Su ürünleri yetiştiriciliğine uygun **yeni alanların** belirlenmesi ve bu alanların üretime kazandırılmasını yönünde çalışmalar yapmak,

Önceliklerimiz

- Türk somonunda Samsun-Sinop'ta olan 30 bin tona ilave olarak,
Ordu'da	20 bin ton,
Trabzon'da	27 bin ton,
Rize'de	18 bin ton
Artvin'de	13 bin ton
Giresun'da	10 bin ton deniz alanının
- planlama yapıldı

Önceliklerimiz

- **Kapalı Devre Sistemleri** gibi **çevre dostu** üretim tekniklerinin yaygınlaştırılarak su kaynaklarımızın korunması ve bu sayede sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliğinin sağlanması,
- **Başta yerli ve doğal alabalık türlerimiz** olmak üzere **yeni türlerin** yetiştiriciliğe kazandırılmasını sağlamak,

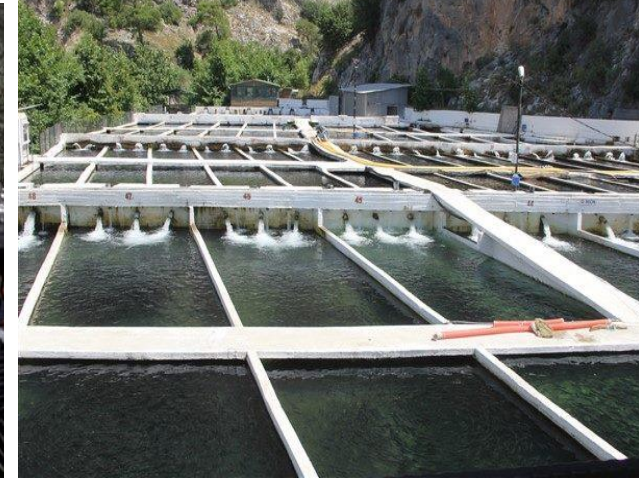

Önceliklerimiz

- Ülke genelinde, yazılı ve görsel medyada kamu spotları yayınlayarak, okullarda balık tanııtma etkinlikleri düzenleyerek **balık tüketiminin artırılmasını** sağlamak,
- Su ürünleri yetiştiriciliği desteklemelerinde **yeni modellerinin** geliştirilerek üretimin artırılmasına katkı sağlamak,

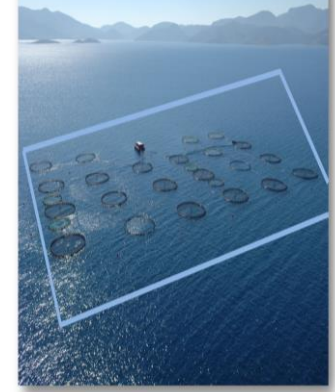
2019 YILINDA YETİŞTİRİCİLİK ALANINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Faaliyetlerimiz

- ✓ Su Ürünleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun Değişikliğinin kabul edilmesi ile Bakanlığımıza verilen su ürünleri üretimde kullanılan su ve su alanlarını kiralama yetkisi kalıcı olarak Bakanlığımıza geçmiştir.

- ✓ Su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetinde bulunan üreticilerimizin kullandığı elektrik aboneliği girişimlerimiz neticesinde "tarımsal sulama" aboneliği kapsamında değerlendirilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Bakalık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 6706493-140.10-E-567856
Konu : Elektrik Aboneliği Tarifesi

02.07.2019

Sr: Fatih DÖNMEZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Ülkemizde su ürünleri yetiştiricilik sektörü, sağladığı istihdam imkanları, üretim miktarı ve ihracat değerlerindeki artışlar ile son yıllarda en hızlı büyüyen sektörler arasında yer almaktadır ve büyüme hızı her geçen yıl artmaktadır. Sektörde yapılan tüm gelişmeler, Bakanlığımıza takip edilerek değerlendirilmekte ve destekleme politikaları da buna göre geliştirilmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalarda su ürünleri yetiştiriciliği "tarımsal faaliyetler" içerisinde yer almasına rağmen, yetiştiricilik ve kuluçkacılık tesislerinde kullanılan motopomp, aydınlatma, oksijenlendirme, oturma gibi ekipmanlara ait elektrik aboneliğinin "kültür balıkçılığı" aboneliği olarak değerlendirilmediği ve bu tarife üzerinden yapılan fiyatlandırmanın "tarımsal sulama" aboneliği için uygulanan birim tarife fiyatından yüksek olduğu Bakanlığımıza iletilmekte ve soruna çözüm bulunması talep edilmektedir.

Su ürünleri yetiştiriciliği işletmelerinde balık üretim maliyetini oluşturan en önemli giderlerden biri enerji gideridir. Bu nedenle, Bakanlığımız tarafından yayımlanan "Düğüm Lisansı Sahibi Tünel Kipiler ve Gözetici Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar"ında, "tarımsal sulama" grubuna su ürünleri yetiştiriciliği işletmeleri ile su ürünleri kuluçkacılık işletmelerinin eklenmesi veya kültür balıkçılığı elektrik aboneliği birim fiyat tarifelerinin tarımsal sulama ile aynı olacak şekilde yeniden belirlenmesi, eğer tüm su ürünleri yetiştiriciliği işletmelerinin "tarımsal sulama" grubu aboneliğine eklenmesi minimumu değilse sadece sondaj ile su çekme ve devirdaim sistemi ile toprak havuzlarda üretim yapan işletmelerinin "tarımsal sulama" abonelik grubuna eklenmesi, su ürünleri yetiştiricilik sektörünün gelişmesine ve rekabet gücünün artmasına büyük katkı sağlayacaktır.

Bu kapsamda, su üreten yetiştiricilik işletmelerinde kullanılan elektrikte tarife değişikliği veya birim fiyatı indirimi yapılması hususuna takdirlerine sunarım.

e-imzalar
Dr. Bekir FAKDEMİRLİ
Bakan

Not: 5779 sayılı Elektrik Enerji Kanunu gereği bu belge elektronik surette imzalanmıştır.

Bakalıklar Yolu 9 Km. İçişleri Bakanlığı 06050 Çankaya Ankara
Tel: (312) 229 30 00 Pbx: (312) 229 30 65
http://www.tarim.gov.tr

Bilgi İçin: Necip Mert GÜNDÜZ
Talebin No: (312) 229 30 79

Faaliyetlerimiz

- ✓ Toptan balık satışlarında **KDV %8'den %1'e** indirildi ancak yetiştiricilerimizin sattıkları ürünü çoğunlukla işleme tesisi, büyük marketlere veya yemek fabrikaları gibi yerlere satması nedeniyle KDV indirimden tam olarak yararlanamıyor bununla ilgili çalışmalarımız devam ediyor.
- ✓ Bu sene ilk defa ülkemizde **balık tanıtımı ve tüketimini artırmak** için kullanılacak harcamalarda kullanılmak üzere **kaynak** oluşturduk.

Faaliyetlerimiz

- ✓ Su ürünleri yetiştiriciliği yapan üreticilerimizin su ve su alanı kiralama süreleri en az 5 yıl olacak şekilde düzenlenmiştir.
- ✓ Türk Somonu desteği ile piyasa dengelenerek, yıllardır sabit kalan porsiyonluk alabalık fiyatı yaklaşık iki katı kadar değerlenmiştir.

Faaliyetlerimiz

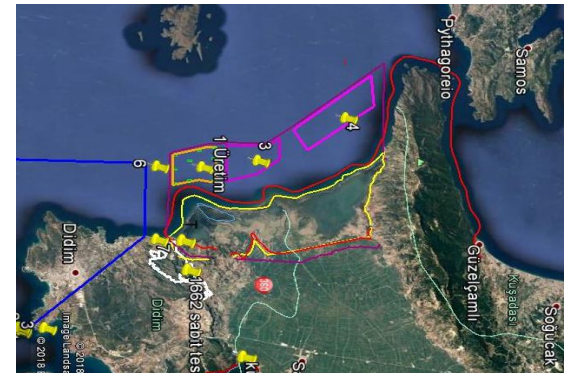
Uluslararası Etkinlikler

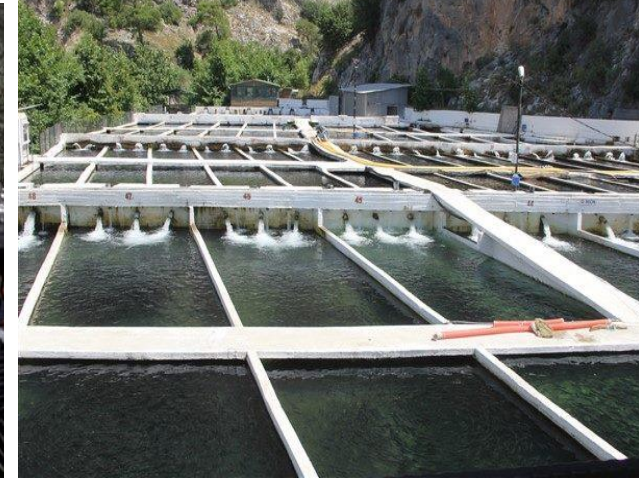
- ✓ Ülkemiz su ürünleri sektörünün tanıtımını yapılması için fuar stand ücretleri **Eurofish Business Platformu** tarafından karşılanan firmalarımız, 2019 yılında **Rusya'da düzenlenen fuara** katılımı sağlanmış ve ikili ticaret anlaşmaları gerçekleştirmişlerdir.

- ✓ Sayın Bakanımız, Rus Tarım Bakanı ile standlarımızı gezdi.

2020 YILINDA YETİŞTİRİCİLİK ALANINDA ÖNCELİKLERİMİZ

Yönetmelik Çalışmaları

Yeni yönetmelik ile;

- Her müracaat da

Yatırımın Faaliyete Geçebilmesi için Teminat alınması

- Müracaat esnasında birden fazla başvuru olması durumunda müracaatlar arasında değerlendirme yapılacaktır.

Bu değerlendirmeler;

- Ölçülebilir-Ölçülemez	- Üretilecek Balık Türü
- İşletme Büyüklüğü	- İşletmenin Deneyimi
- İşleme Tesisi	- İstihdam Miktarı
- Katma Değerli Ürün	- Çevresel Önlemler
- Devir Geçmişi	- Mali Durumları

dikkate alınarak yapılacak puanlamaya göre projeler seçilecektir.

Ayrıca, aynı gerçek ve aynı tüzel kişilik veya aynı ortaklara sahip farklı tüzel kişiliklerin başvuruları tek bir başvuru gibi değerlendirilecektir.

Yönetmelik Çalışmaları

- Müracaat, ön izin, proje onayı ve yetiştiricilik belgesi sürelerinde düzenleme,
- Tesislerin çevresel faaliyetlerinin izlenmesi için uzaktan algılama sistemleri,
- Su ürünleri yetiştiricilik ilk faaliyete geçerken belgelendirmeleri ile ilgili düzenlemeler
- Yeni kurulan tesislerin devri ile ilgili düzenlemeler
- Denizlerde ağ kafeslerde yetiştiricilik kıyıdan uzaklık derinlik ve akıntı hızı yeni kriterler
- Kapasitenin altında üretim yapan tesisler ile ilgili düzenleme yapılarak, atıl kapasitenin üretime kazandırılması sağlanacak

Yönetmelik Çalışmaları

- Su Ürünleri yetiştiricilik bölgeleri oluşturulacak,
- Midye ve çift kabuklu yetiştiriciliğinde yeni kriterler getirilecek,
- Doğal göl gölet su ürünleri faaliyetleri için düzenlemeler,
- Onaylı proje faaliyetlerine uygun üretim yapmayanlar için ceza uygulamaları güncellenecek
- Teknik personel istihdamı ile ilgili düzenlemeler yapıldı, bundan sonra mühendis çalıştırma durumu yıl boyu takipte olacak.
- Yeterli sayıda teknik personel çalıştırmayan tesislerin nakil belgesi düzenlemesine izin verilmeyecek.
- Ayrıca, destekleme; nakil belgesi ve üretim ile kontrol edilecek.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Ürönlere ait nakil belgeleri,
(50 kg özeri her balık nakli için düzenlenmesi zorunludur)
- Yem Belgeleri,
(Gıda Güvenliğı Bilgi Sistemine Kayıtlı olması)
- Yavru satış belgeleri,
(Yavrunun gönderileceğı tesisin adresi ve belge numarasının da yazılması)
- Yavru satış ve hasat edilen ürüne ait satış belgeleri,
(Satış belgesinde ortalama satış ağırlığının belirtilmesi, yeni sistemde destekleme ağırlık artışına göre hesaplanacak)

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Ürün hasadı,
(il/ilçe Müdürlüğüne bilgi verilmesi)
- Mevzuat hükümleri,
(Yönetmelik, Tebliğ, Genelgeye uyulması)
- İhracat,
(Ükelere göre kimyasal madde kullanımı farklılık göstermekte bu nedenle tesislerde kullanılan maddelere dikkat edilmesi)
- Sularımızın kirletilmemesi
(Suların aynı kalitede kaynağa yeniden bırakılması, barajlarda ve denizlerde rotasyon yapılması)

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Su kalite parametreleri
(Belli kapasitelerde anlık izleme yapılması)
- Üretim ve pazarlama
(Planlamanın iyi yapılması, ülkemize ve birbirinize zarar verecek fiyatlarda satış yapılmaması)
- İş gücünün iyi yönetilmesi,
(Çalışanlara balık yetiştiriciliği ile ilgili eğitimler aldirmek)

Hedef

2023 HEDEFİMİZ

**SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ
ÜRETİMİ**

**600.000
TON**

SU ÜRÜNLERİ İHRACATI

**2 MİLYAR
DOLAR
(\$)**

A top-down view of a variety of fresh seafood arranged on a light blue wooden plank background. The seafood includes several large fish (red sea bream, sea bass, and sea mullet), a squid, a scallop, a mussel, and several small shrimp. The word 'TEŞEKKÜRLER' is written in large, bold, orange capital letters across the center of the image.